

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnesienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pettów jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 33. — Telefon Nr. 50.

JUDEO-POLSKA.

Do czego dążą nacjonałiści żydowscy w Polsce?

Nacjonałiści żydowscy w Polsce ogłosili swój program. Warto zaznaczyć się z nim bliżej. Należy jasno zdawać sobie sprawę, czego chcą, do czego dążą nacjonałiści żydowscy w naszym kraju.

Wolność sumienia, prasy, zebrań, wybory demokratyczne do wszystkich instytucji reprezentacyjnych — oto żądania ogólnokrajowe ludowców żydowskich. Nas natomiast interesują żądania specjalne żydowskie.

Partja ludowa więc „żąda powszechnej, bezpłatnej, przymusowej szkoły początkowej z o czystym językiem wykładowym dziecka”. Jaki to język ojczysty?

Czytamy dalej:

„Wychodząc z założenia, że naród żydowski w Polsce jest samodzielną grupą narodową, żydowska partja ludowa dąży do zagwarantowania żydom polskim w państwie i przepisach zasadniczych nie tylko równouprawnienia obywatelskiego (!!!) ale też praw mniejszości narodowej”.

Na jakich zasadach mają być te prawa gwarantowane?

..... Żydzi w Polsce... tworzą publicznie prawną wspólnotę narodową i zarządzają zupełnie samodzielnie wszystkimi sprawami ludu przez „Radę Ludową”, zwołaną na zasadzie wyborów demokratycznych. Niesłychane!!!

„Język żydowski (אָרױן) uznaje państwo za język urzędowy narodu żydowskiego (!!!) z prawem posługiwania się nim w życiu wewnętrznym i publicznym. W gminach politycznych, gdzie ludność żydowska wynosi nie mniej, niż 25 proc. ogółu mieszkańców, przysługuje jej prawo posługiwania się językiem żydowskim w instytucjach ogólnopństwowych, w sądzie, w administracji i instytucjach komunalnych.

W żydowskiej szkole początkowej i w żydowskim szkolnictwie ludowym jest język żydowski językiem wykładowym. Tam, gdzie znaczna liczba rodziców żydowskich, niemówiących po żydowsku, żąda dla swych

dzieci szkoły z innym językiem wykładowym, mogą być otwarte szkoły prywatne z tym językiem wykładowym”.

Wolność sumienia rozumieją ludowcy w ten sposób, że „gdyby niedziela uznana została za dzień odpoczynku społecznego, to prawo takie nie dotyczy żydów świętujących w sobotę”.

Jeżeli więc wszystkimi sprawami ludności żydowskiej w kraju kierować ma „Rada Ludowa”, to musi to być instytucja prawie-że państwowa. Tak ją sobie też tłumaczy ludowcy.

„Dla zaspokojenia wszystkich potrzeb narodu żydowskiego, któremi kieruje Rada Ludowa, asygnuje się z budżetów ogólnopństwowych i komunalnych odpowiednią proporcjonalnie sumę dla ludności żydowskiej i przekazuje ją pod zarząd żydowskiej Rady Ludowej, która jest „urzędową przedstawicielką narodu żydowskiego w Polsce i ma prawo przemawiania w jego imieniu we wszystkich sprawach. Korzysta z praw jednostki prawnej i prowadzi układy z rządem, z instytucjami państwowymi i komunalnymi”.

Podlegać mają tej Radzie: całość kształt szkolnictwa ludowego, wykształcenie zawodowe, organizacja taniego kredytu, kooperatywy, ubezpieczeń wzajemnych, rozwój kultury żydowskiej, zdrowotność mas, nakładanie podatków na ludność żydowską i t. p. Jak widzimy — są to wszystkie sprawy, które wkraczają wyraźnie w dziedzinę kompetencji władz państwowych. Rada Ludowa chce uzależnić od siebie także kahał-gminy.

Oto w ogólnych zarysach program ludowców. Cel jego jasny. Wytworzenie w Polsce dwóch władz: polskiej i żydowskiej; kraj nasz stać się ma krajem dwunarodowym, dwujęzycznym. Tak chcą „ludowcy”.

Nacjonalistów żydowskich czeka rozczarowanie. Fakt stawiania tego rodzaju programów musi w kołach polskich wywoływać słuszne oburzenie.

bezwładu i żyć codziennym czynem.

Dwie rocznice wykazały, że miasto nasze nie miarką codzienną i strychołcem zwykłym mierzy swe obowiązki narodowe — ale umie uderzyć w czule struny ludzkiego jestestwa i wydobyć z niego niebiosięgny hejnał, którego głośnie echa rozbrzmiewają po wsze strony ziemi naszej.

Braliśmy udział wszyscy i starzy i młodzi — nie było chyba duszy, któraby nie odczuła potrzeby, pomimo swej matematyki życiowej, która tylko każe mierzyć i liczyć, pewnego podniesienia ducha i rozproszania zwątpień we wszystko i we wszystkich.

Żyliśmy przez te dwie rocznice — radością przeszłości sielskiej i anteliskiej — która dzisiaj legendą nam się zdaje.

Żyliśmy mirażem przyszłości — która powoli rozsnuwa to, co ją tajemną i nieznaną jeszcze czyni. — Żyliśmy i szczęściem naszej teraźniejszości, które widzę w posiadaniu podstawy narodu — młodzieży polskiej.

Młodzież szkolna wyległa na ulice miasta i w dwu tryumfalnych pochodach stwierdziła swoje prawo do życia.

To co nam przyswiecało zamgłonym płomykiem, chowanym nieraz może pod korcem w obawie przed bazyliksowym wzrokiem wschodniego satrapy — przed dzisiejszym pokoleniem rozgorzało blaskiem słońca, to co — było kępowane i wiązane siłą ograniczeń i praw wyjątkowych — dzisiaj jest uznane za obowiązek sumienia narodowego — warunek życia — obywatela i polaka, naszym stąd prawem to życie odrodzone młodego pokolenia potrzymać i rozwijać.

Dwie rocznice powinny w pamięć naszą wrazić ten fakt wielkiej miary, żeśmy mieli 5000 działwy, zeregowanej pod sztandarami Bogarodzicy i Orła Białego — kroczącej w tryumfalnych pochodach przed Ołtarze Pańskie, — dziecięce legiony — niby w pochodzie krzyżowym po odbicie Grobu Pańskiego — po odwaleniu kamienia, leżącego na grobie martwej Ojczyzny.

Nie zapomnę wyrażenia, jednego z naszych ojców częstochowskich, inżyniera, w którego rękę cyrkul i miara, zdawałyby się nie pozwalać na wszelkie tklivości i czule spostrzeżenia — „nie mogę się powstrzymać — mówię — od rozrzewnienia patrzając, jak moi synowie, między tysiącami działwy, biorą udział w tem, czego mi wzbraniano za czasów Apuchtina”.

Świadomość posiadania tych tysięcy winna zająć uwagę naszego społeczeństwa, rodziców i nauczycieli, wpłynąć na tem serdeczniesz odanie się sprawie wychowania młodych pokoleń.

Gdyby dwie rocznice mogły stanowić początek wzmątonych starań około naprawy wychowania w domu i szkole — byłoby to rok błogosławieństwa i odrodzenia.

Ks. W. Kneblewski.

Częstochowa, 18—10—1917 r.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 19 października;

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechtu Bawarskiego.

Artyleryjska działalność bojowa we Flandrii dosięgła wczoraj na wybrzeżu, oraz między Izerą a Lys znówu znacznego napiecia.

Szczególnie gwałtownym był ogień w lesie Houthoult, pod Paschendaele, oraz między Gheluvelt a Zaandvoorde.

Dwie rocznice.

Rok bieżący pozostanie w pamięci częstochowian długie czasy — 200 lecie Koronacji Cudownego Obrazu Jasnogórskiej Pani i setna rocznica śmierci ostatniego niekoronowanego Króla Polski — Tadeusza Kościuszki.

Dwa symbole życia narodu, warunkujące jego przeszłość teraźniejszość i przyszłość spotkały się ze sobą w niedalekiej odległości czasu, a złączywszy się w jedno poruszyły serca zgnękanego tyloletnią wojną społeczeństwa.

Koniecznymi były one, choćby z powodów czysto psychologicznych, bo dusza, którą cierpienia i udręka przytłoczą — potrzebuje silniejszych podnieć, aby móc się wy dostać z

front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Po deszczowej pogodzie bitwa armatnia na północnym wschodzie od Soissons była wczoraj w południe znowu wzmożona do pełnego napięcia i szaleje odtąd prawie bez przerwy, pochłaniając potężne masy amunicji.

Zrana ruszyły silne oddziały francuskie po ogniu huraganowym do natarć wywiadowczych pod Vauxaillon, zaś wieczorem na całym froncie do Brave, w lokalnych walkach odrzucone wszędzie nieprzyjaciela.

Sąsiednie odcinki, oraz teren za frontem bojowym znajdowały się pod najsilniejszym ogniem przeszklodowym, na który, energicznie odpowiadaliśmy.

We wschodniej części Chemin des Dames francuzi ponownie zaatakowali trzykrotnie stanowiska nasze na północ od myna Vauxaillon, zostali wszędzie krwawo odparci.

Wśród innych armii i deszcz ograniczały działalność bojową.

Przeciwnicy nasi stracili wczoraj 12 samolotów, a wśród nich 6 z eskadry lotniczej, która rzuciła bomby na Roulers i Ingelmunster, wyrządzając znaczne szkody w zabudowaniach.

Wschodni plac boju.

Wojska nasze pod rozkazami generała porucznika von Estorfa, przeprowadziły się w łodziach, oraz po nasypie kamiennym przez Mały Sund, wywalczyły zachodni brzeg wyspy Moon.

W szybkim parciu naprzód pokonano Rosjan tam, gdzie stawili opór, do południa cała wyspa znajdowała się w naszym posiadaniu.

Interwencja oddziałów marynarki, które wylądowały od północy i od południa, oraz dział z okrętów naszych przyczyniła się znacznie do szybkiego powódzenia.

Dwa rosyjskie pułki piechoty, licząc 5000 szeregowców, wzięto do niewoli, łup jest znaczny.

Na Oesel i Moon w ręce nasze wpadły 1 sztab dywizji i 3 sztaby brygady.

Nasze morskie siły bojowe stoczyły na wodach dokoła Moon kilka walk z nieprzyjacielskimi okrętami wojennymi.

Na rosyjskim okręcie linjowym „Stawa” o pojemności 13 500 ton wzniecono pociskami ogień, poczem okręt zatonął, między Moon a wyspą sąsiednią Schildab.

Lotnicy piechoty i marynarki powiadomiali dobrze dowództwo o miejscach przebywania sił nieprzyjacielskich i atakowali bombami i ogniem z karabinów maszynowych nieprzyjaciela na kontynencie i na morzu z częstotliwością ze stwierdzeniem działaniem.

Na rosyjsko-rumuńskim froncie na kontynencie — żadnych większych operacji bojowych nie było.

Front macedoński.

Sytuacja nie uległa zmianie.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludenorff.

Nowy spiszek.

BERNO 20 | 10. W Odesie aresztowano grupę oficerów, którzy zamierzali opanować przemogą miejscowe urządzenia telegraficzne, gmach sztabu, oraz wogóle cały odeski okręg wojenny.

Aż do Pskowa.

STOKHOLM, 20 | 10. „Dzielo Naroda” donosi, że rosyjska kwatera główna przeniesiona została tymcza-

sono z Mohyliowa do Pskowa. Śkiad kwatery głównej zmniejszono o 48 oficerów. Skasowano bardzo wiele stanowisk o znaczeniu przeważnie dekoracyjnym.

3.500 chińczyków na dnie morza.

KOPENHAGA, 20 | 10. „North China Daily Express” donosi, że przed paru dniami na wodach cejlońskich zatonał pewien statek japoński z 3.500 chińczykami na pokładzie. Katastrofa spowodowana została eksplozją, której przyczyny nie ustalono dotychczas. Chińczyków tych wieziono do Marsylii, gdzie miano ich użyć do robót. Na Cejlon przybyło niewielu tylko uratowanych rozbitków. W Szanghaju utrzymują się pogłoski, że transport zatopiony został przez nieprzyjacielski krążownik pomocniczy.

Nowe posiłki rosyjskie.

BAZYLEJA, 20 | 10. Z Petersburga wysłano na front nowe posiłki wojskowe, w kierunku Dźwińska.

Pomiędzy Dźwińskiem a Witebskiem skoncentrowano znaczne siły świeże siły zbrojne.

Pogrom żydów w Londynie.

AMSTERDAM, 20 | 10. Według informacji angielskich, a także z dzienników żydowskich, bezpośrednio przed uroczystymi świętami żydowskimi miały miejsce w Londynie, a mianowicie w dzielnicach wschodnich, ostre wykroczenia przeciwko ludności żydowskiej, mające charakter pogromowy. Wielu żydów, po większej części pochodzących z Rosji, między którymi byli też żołnierze rosyjscy, znieważeni byli czynnie przez tłum uliczny, do którego przyłączyli się też i żołnierze angielscy. Szybko w bardzo wielu domach, zamieszkałych przez żydów pochodzenia rosyjskiego, powybijano, przechodniów żydów łono i bito. Tylko z trudem wielkim udało się wreszcie policji kres położyć wykroczeniom i plądrowaniu.

Jak wiadomo, przed kilku miesiącami podobno ekseesy o takimże charakterze pogromowym miały miejsce w Leeds.

Rozwiązanie Naczelnego Komitetu Narodowego.

Z Krakowa donoszą, że na odbytym w dn. 15 b. m. plenarnem posiedzeniu członków Naczelnego Komitetu Narodowego uchwalono rozwiązanie N. K. N. z chwilą powstania prawowitego rządu polskiego.

Wybrano Kom. wykonawczą. Wiceprezes N. K. N. eksc. dr. Jawowski złożył swą godność.

Chwila bieżąca.

— Wojska niemieckie czynią dalsze postępy na wyspie Oesel. Część rosyjskiej floty bałtyckiej cofnęła się do portu w Rewlu.

— Posel angielski przy Watykanie oświadczył, że odpowiedź koalicji na notę pokojową Ojca św. doręczona będzie w początkach m. listopada.

— Przeprowadzenie reorganizacji floty rosyjskiej powierzono admirałom angielskim, którzy przybyli już do Petersburga.

— Według informacji „Nowoje Wremia” rozpoczęta została ewakuacja Rewla.

— Frakcja narodowo-liberalna sejmku pruskiego wystąpiła z wnioskiem, żądającym znacznego polepszenia sytuacji materialnej urzędników oraz robotników państwowych.

— Ameryka przyjmie udział w najbliższej konferencji koalicji mającej się odbyć w Paryżu.

KRONIKA.

Obchód Kościuszkowski w szkołach początkowych.

Po wzięciu udziału w pochodzie Kościuszkowskim, dziesiątka szkół początkowych o godz. 3 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego”, zebrana w liczbie blisko 1500 osób, wysłuchała nader ciekawego przemówienia nauczycielki p. Rajskiej. „O życiu Kościuszkowski” przy przezroczach demonstrowanych i tłumaczonych przez prof. E. Sojkeckiego. Zakończyło popołudniowy odczyt przemówienie ks. pref. Kneblewskiego o znaczeniu uroczystości Kościuszkowskiej. Finałem całego obchodu były głośne okrzyki, wznoszone na cześć Polski i szkoły narodowej.

Sejmik powiatowy.

W piątek 27 października w lokalu biur naczelnika powiatu odbędzie się posiedzenie Sejmiku powiatowego, którego porządek obrad zapowiada:

1) Obiór komisji szacunkowej z 5 członków do nakładania podatku od majątku i 5 zastępców.

2) Wniosek Sądu Okr. w Częst. o przyznanie: a) jednorazowego wsparcia w sumie 10,000 m. na naprawę domu sądowego i wewnętrzne jego urządzenie, b) bieżącego rocznego wsparcia w sumie 5000 m. na zapłacenie dzierżawy.

3) Podanie Tow. Biblioteki publicznej w Częstochowie o przyznanie: a) jednorazowego wsparcia w sumie 2500 m. na zakupienie książek, b) bieżącego rocznego wsparcia w sumie 1250 mk. na utrzymanie Biblioteki.

4) Zobowiązanie do trwałego utrzymania nowozbudowanej drogi bitej z Wanat do Kamienicy Polskiej.

5) Obiór 3 przedstawicieli Sejmiku powiatowego i 3 zastępców do Okręgowej Rady Szkolnej powiatu częstochowskiego.

6) Omówienie finansowego wsparcia zburzonych przez wojnę miejscowości.

Ważne dla emerytów.

W sprawie niedawnego ogłoszenia poselstwa hiszpańskiego w Wiedniu, dotyczącego wypłaty pensji b. urzędnikom rosyjskim, donosi nam jeden z b. urzędników, że ogłoszenie to odnosi się jedynie do emerytów, pobierających pensje od rządu rosyjskiego, nie zaś do urzędników, jak mogło być arozumiane.

Wyjaśnienie to otrzymał wspomniany urzędnik od państwa hiszpańskiego, do którego się specjalnie zwracał.

Uroczystość harcerzy w Częstochowie.

W dniu dzisiejszym organizacja harcerstwa w Częstochowie obchodziła pięćdziesiątą rocznicę swego istnienia, dlatego też poświęcamy jej w dzisiejszym „Gońcu” nieco miejsca.

Idea harcerstwa (skautingu), przeszczerpiona na ziemię polską z Anglii, zaczęła się rozwijać najpierw w Gaićji, gdzie odrazu dla swych wniośnych zasad, szerokie objęła kręgi młodzieży, skąd następnie przeniesiona została do Królestwa.

Ówczesne jednakże warunki, nie pozwalały na jawne rozpowszechnianie harcerstwa u nas, to też zarówno w Warszawie, jak i na prowincji, tylko mała ilość młodzieży przystąpiła do organizacji.

Z tych pierwszych pionierów skautingu, zaledwie już tylko kilku dru-

chów przebywa obecnie w Częstochowie, natomiast młodszej braei, organizacja liczy przeszło 360 osób.

W obecnej chwili, kiedy świat nad ziemią naszą wolność, i młodzież w organizowaniu się nie doznaje przeszkód, liczba druchów pod sztandarem harcerskim powinna liczyć tysiące; — to też wielu ludzi, którym jest znane prawo harcerskie, zabiega aby każdy chłopiec od lat 12 do 18 i wyżej, należał do organizacji i zdaje się być niedaleką ta chwila, kiedy tylko za jakiego przewrót, lub złe postępy w nauce, chłopiec nie będzie dopuszczony do harcerstwa.

Organizacja harcerska znajduje się pod opieką rodziców, duchowieństwa i szkoły; — wszędzie w młodzieży miłość wiary w Boga i Ojczyzny, bohaterstwo, karność i posłuszeństwo. Harcerz nie pali, nie pije, nie kłamie, unika złego towarzystwa, poznaje kraj ojczysty, jego historję i przyrodę.

Hasłem harcerza jest, stać zawsze na służbie Boga i Ojczyzny.

Harcerz polski, który się wykazał znajomością prawa harcerskiego i złożył przysiężenie, nosi krzyż z napisem „czuwaj!”

Na uroczystość dzisiejszą spodziewany jest przyjazd naczelnego komendanta Harcerstwa Polskiego, ks. Mauersbergera z Warszawy.

Komendant IV Drużyny Z. H. P., niniejszym składa serdeczne podziękowanie p. doktorowi W. Wrześniowskiemu, za łaskawe bezpłatne udzielenie lekarskiej pomocy choremu skautowi.

Wę wtorek do „Odeonu“!!!

We wtorek 23 b. m. pod protektorem p. nadburmistrza m. Częstochowy dr. J. Marczewskiego, odbędzie się przedstawienie kinematograficzne w teatrze „Odeon“, z których całkowity dochód przeznaczony jest na rzecz niezamożnych studentów naszego miasta.

Nie wątpimy, że szlachetny cel, jakim jest umożliwienie młodzieży studjowania na wyższych uczelniach stolicy jak i doborowy program obrazów ściągają liczną publiczność do sali teatru „Odeon“.

Sprawy miejskie.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu omawiano i wydano decyzje w następujących sprawach:

Zastępcy czł. Rady szkolnej.
Dokonano wyboru na zastępców członków Rady szkolnej okręgowej w osobach ławników Magistratu dr. E. Kohna i p. J. Bugajskiego.

Obywatelska uchwala Magistratu.

W sprawie zakupu podręczników szkolnych dla biednej dziatwy Magistrat postanowił określić wydatek na cel ten do sumy mk. 2000 i przekazać sprawę Radzie miejskiej.

O ulicę Wały.

Wobec niemożności rozszerzenia ulicy Wały z przyczyn od Magistratu niezależnych podania mieszkańcówn tej ulicy Magistrat nie uwzględnił.

O sprzedaż mięsa.

Co do ulepszeń projektowanych prócz dr. St. Nowaka w sprawie podziału mięsa zaznaczyć należy, że sprawa ta jest na dobrej drodze, odnośnie zaś do faktycznych danych, przytoczonych w liście dr. Nowaka postanowił z nich skorzystać.

Za reperaturę pomnika cara w r. 1914.

Z pretensji firmy „Allert i Buhle“ w sumie rb. 3785 kop. 85 i 8 proc. od tej sumy za dni 408 — czyli rb. 343 kop. 26, jako należność za repara-

racje pomnika cara Aleksandra II w r. 1914 Magistrat uznał za usprawiedliwioną na podstawie dołączonych faktów tylko należność w kwocie rb. 3144 kop. 85 i postanowił uregulować sumę tę przez zaliczenie jej na poczet należnych od firmy tej zaległych podatków.

Sprawę tę postanowiono przekazać do wydania decyzji swej Radzie miejskiej.

O pożyczkę dla emerytów.

W odpowiedzi na list Rady Op. m. Częstochowy w sprawie udzielenia pożyczki przez miasto emerytom, wobec braku gotówki w kasie miejskiej Magistrat postanowił zwrócić się do p. nacz. powiatu z prośbą o wniesienie na porządek obrad Sejmiku powiatowego, w dn. 27 bm. wniosku o wyznaczenie pewnej większej sumy pieniędzy tytułem pożyczki zwrotnej, co jedynie mogłoby sprawę rozwiązać w duchu pomyślnym dla petentów. Do listu do nacz. pow. postanowiono dołączyć listę emerytów.

Przypuszczać należy, że Sejmik powiatowy uwzględni prośbę Magistratu, którego gorącą troską jest chęć dopomożenia pozbawionym środków materialnych emerytom.

O salę dla Stow. Nauczyc.

Podanie Stow. Naucz. Polskiego, wyrażające prośbę o udzielenie bezpłatnie na użytek nauczycielstwa 2 sal z oświetleniem (bezpłatnie) w domu przy ul. P. Marii 25 zostało przyjęte.

O powyższem Magistrat zawiadomi Stow. Naucz. i inspektora szkolnego.

Subsydjum dla Straży.

Postanowiono wypłacić częstochowskiej Straży Ogniowej Ochotn. subsydjum w sumie mk. 1620 za czas od 1-go lipca do 1-go października i uchwalamo sprawę przesłać przydzium Rady.

Z cechu krawców.

Onegdaj na zebraniu cechu krawców omawiane były sprawy szkoły rzemieślniczej, założenia własnego sklepu z dodatkami, sprawa zaopatrzenia członków w żywność, kwestja oświetlenia pracowni, węgla do żelaz grzania.

Jednocześnie wpisano do cechu krawców i przyjęto w poczet mistrzów p. Wincentego Marksa.

Ze Stowarzyszenia Handlowców.

Komisja statutowa, wyłoniona na ostatnim ogólnym zebraniu Stowarzyszenia, przystąpiła do opracowania nowej ustawy.

O ileby członkowie Stowarzyszenia zyczyli sobie wypowiedzieć swoje uwagi co do zmian, jakie mają być poczynione w dotychczasowej ustawie, niechaj zechcą zakomunikować swoje wnioski Komisji statutowej.

Wnioski te winny być skierowane do kancelarji Stowarzyszenia najdalej do 31 października b. r.

Bułki po 15 fenigów.

Onegdaj policja skonfiskowała w piekarni Gattainera (Krakowska 10) bułki i sprzedała je po 15 fenigów sztukę.

Występy Karola Adwentowicza.

Wkrótce ujrzymy na scenie teatru „Paryskiego“ w otoczeniu własnej trupy utalentowanego artystę Karola Adwentowicza, gdyż pierwsze przedstawienie odbędzie się 29 października, które wypełni tragi komedia Swena Langa pt. „Samson i Dalila“.

Następnie przedstawienia, pozwolą

nam ujrzeć wielkiego artystę w dramacie J. Engla p. t. „W przystani“, G. Hauptmanna — „Samotni“ i H. Ibsena — „Budowniczy Sołness“.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-nej Jackowskiej.

Z „Paryskiego“.

Dziś w teatrze „Paryskim“ demonstrowany będzie głośny dramat z życia rosyjskiego „Doktor Maksimow“, osnuty na tle głośnego dzieła, zakazanego przez cenzurę rosyjską.

Obraz ten jest w 8 częściach i tworzy dwie interesujące serie demonstrowane jednocześnie, a cieszące się wszędzie olbrzymim powodzeniem. Ceny miejsc, pomimo niebywałych kosztów, nie podwyższone.

Dziś w „Odeonie“.

Dziś w teatrze „Odeon“ demonstrowany będzie po raz pierwszy „Jego ostatni czyn“, dramat wykopaniu artystów warszawskich z Polą Negri i J. Węgrzynem w rolach głównych.

Na zbliżające się święta.

Większe miasta w Królestwie objeżdżają obecnie woźażerzy firm krajowych i zagranicznych w zakresie towarów korzennych, nie mogą jednakże od firm prowincjonalnych otrzymać zamówień: raz — wskutek wysokich cen, a powtórnie wskutek nieudzielania kredytu.

Woźażerowie tłumaczą się, iż to, co gotowi są sprzedać, pochodzi jeszcze z zapasów dawnych, jako to: rodzynki, migdały, wanilia itp. głównym ich artykułem sprzedażnym są marmolady, suszone owoce i jarzyny.

Zamknięcie piekarni.

Z rozporządzenia władz zamknięto piekarnię L. Zyberfreinda (Warszawska № 27), za wypiek chleba w nocy.

Przedstawienie w Pocznie.

Dziś w niedzielę 21 bm. odbędzie się w Pocznie przedstawienie amatorskie, na program którego złożą się „Dziesiąty pawilon“, „Ostatnie dwa ruble“ i komedia „Miecz Damoklesa“.

Dochód z przedstawienia przeznaczony na korzyść miejscowej Straży Ogniowej Ochotniczej.

Z Warszawy.

Podrabiane matyry.

W ostatnich czasach wykryto w Warszawie fabrykę fałszywych matyr gimnazjów rosyjskich.

Matyry wydawano masowo, tak dalece, iż zachodzi potrzeba sprawdzenia wszystkich matur, jakie złożono w Uniwersytecie i Politechnice. Szczególniej korzystało z fałszywych matur wielu żydów.

Produkcja była tak masowa, iż matyry wyrabiano po 500 mk.

Fabrykantami byli: niejaki Witwicki i Trofimowicz, były sekretarz jednego z gimnazjów rosyjskich, a brat b. cenzora warszawskiego, Trofimowicza.

Obu aresztowano.

Zbliżka i zdaleka.

Sosnowiec w oyfrach.

Sosnowiec liczy obecnie: 47 fabryk i zakładów przemysłowych, posiadających 396 budowli zamieszkałych i 833 fabrycznych, oszacowanych na 6,468,510 rb. 4 kościoły i 17 budowli należących do parafji, oszacowanych na 194,090 rb. 8 instytucji społecznych posiada 42 zabudowania, oszacowane na 141,980 rb. Miasto liczy 7371 domów mieszkalnych i innych budowli oszacowanych na 12,070,110 rb. W domach tych jest mieszkań parterowych 13,714, na pierwszym, drugim i trzecim piętrach jest lokali 6218, na poddaszach 1704, w suterrenach 876.

Z Blachowni.

Koresp. własna „Gońca Czes. ch.“

Obchód Kościuszkowski.

Staraniem M. R. Op. urządzono tutaj obchód ku czci Tadeusza Kościuszki, uroczystość wypadła świetnie, przedewszystkiem získano wielki plus patriotyczny.

W niedzielę miejscowy proboszcz ks. M. Kubowicz wygłosił porywającą kazanie o miłości ojczyzny, po sumie wyruszył pochód ze sztandarem i portretem Kościuszki, niesionym przez krakusów de żelaznego krzyża na Starej Blachowni, gdzie po poświęceniu posadzone dwa dęby i przymocowano do krzyża żelazną tablicę z odpowiednim napisem, poczem miejscowy nauczyciel p. M. Olczak wygłosił stosownie dla ludu o pracowany odczyt.

Wieczorem w sali szkoły prywatnej p. M. Olczaka odbyło się wokalno-dramatyczne przedstawienie. Miejscowy chór pod kierunkiem p. Bol. Kępińskiego wykonał hymny i około licznosciw kantaty, amatorzy zaś za zupełnie poprawne, graniczące z artyzmem, odegranie dwuaktówki „Za sztandarem“ z roku 1863, zasiu gnia na wzmaiankę, a więc: p-na H. Ziółek, p wie Rydz, Rakocz, Kowalski, Andruszkiewicz, Poznanski, Jędrusiak, Sukniennik i Kiedler. Reżyserował nauczyciel M. Olczak, który ze sceny wygłosił krótki odczyt o „powojennym jutrze“. Ze względu na liczną zebraną publiczność, która czekała na scenie, przedstawienie było powtórzone teęż wieczora przy zapelnionej sali.

W poniedziałek, po uroczystej Mszy św. i okolicznościowym kazaniu, wygłoszonym przez ks. Kubowicza, który wycisnął łąz miłości Ojczyzny, tłum włościan, zapelniający po brzegi kościół, ruszył w uroczystym pochodzie do wsi Brzózka, gdzie posadzone dęby, a miejscowy nauczyciel p. E. Chodak wygłosił pięknie opracowany odczyt okolicznościowy.

W ciągu obu dni sprzedawano znaczki, portrety i broszurki, czysty dochód przeznaczający na budowę domu ludowego im. Kościuszki w Blachowni.

Z osób, które położyły zasługi ku uświetnieniu uroczystości, należy się uznanie za serdeczną pracę przede wszystkim p. J. Kratingowi, a także pp. K. Kiserowi, W. Warwasowi, G. Wiszniewskiemu, W. Andruszkiewiczowi, jak również pp. kwestarcom i kwestarżom.

Licznie zgromadzone włościaństwo dało lepsze o sobie pojęcie.

Bitwa pod Raclawicami.

Podług Tad. Korzona.

W tydzień po ogłoszeniu powstania, d. 1 kwietnia wyprowadził Kościuszko dwa bataliony załogi krakowskiej na spotkanie Madalińskiego i Mangetta, którzy nadesięgnęli niebawem. Także i inne rozspadnię komendy polskie, wymijając Moskali, garnęły się pod skrzydła Naczelnika, a komisarz Śląski przyprowadził do obozu w Konięczy dwa tysiące chłopów, rekrutów powołanych na obronę Ojczyzny ze wsi okolicznych. Z temi silami ruszył Kościuszko zrana, 4 kwietnia w stronę Raclawic, gdzie na górze zwanej Kościejowską rozgospodarowali się Rosjanie pod dowództwem gen. Tormasowa. Gdy przednia straż zetknęła się w stawie z Kozakami—Na-

czelnik zatrzymał swe wojsko i uszykował je do bitwy: prawe skrzydło powierzył generałowi Madalińskiemu, lewe generałowi Zajączkowi, sam stanął w środku, a milicję chłopską ukrył z tyłu za wzgórzem. General Tormasow oczekiwał nadesięcia kolumny swego zwierzchnika Denisowa, a nie mogąc go się doczekać, rozpoczął około godziny 3-jej atak na oba skrzydła polskie. Najpierw piechota i artylerja rosyjska skierowała się przez las i zaatakowała lewe skrzydło gen. Zajączka, ale przywitana celnym ogniem z dział zwróciła się ku środkowi, gdzie dowodził Kościuszko, którego oddział musiał odierać natarcie całej kolumny Tormasowa. Tymczasem oddział Zajączka zaatakowany został z boku od strony Markocic przez drugą kolumnę rosyjską. Wywiązała się uporczywa walka. Na pomoc przybiegli Madaliński z prawego skrzydła ze swoją jazdą, gdy wtem około godziny 6-jej ułazła się trzecia kolumna rosyjska pod dowództwem gen. Denisowa, zagrażając prawemu skrzydłu. Kościuszko posłał adjutanta do Madalińskiego z rozkazem, aby wracał spieszenie na swoje dawne miejsce dla odparcia przybywającego świeżo nieprzyjaciela. Tymczasem środkowa kolumna rosyjska generała Tormasowa zaczęła zajmować dogodną pozycję pod górą Zamczyskiem.

Tę chwilę w lot pochwylił Kościuszko do uderzenia na nią pierwszej, nim zbliżył się kolumna Denisowa. Natychmiast począł następujące rozporządzenia: jedna kompanja regimentu 6-go zostanie w miejscu i stanowiąc ma punkt zebrania się na przypadek odparcia ataku; jedna kompanja 2-go regimentu i jazda wezmą stanowisko po lewej stronie, żeby wzbraniać nieprzyjacielowi połączenia się z kolumną (Pustowałowa), walczącą za lasem, w razie zaś odparcia — ostaniać cofanie się swoich do miejsca zbornego; do ataku pójdą: brygadiera Manżetta, ale nie z brygadą swoją, lecz z dwiema kompanjami 3-go regimentu, żeby uderzyć bagnietami na piechotę nieprzyjacielską Tormasowa; milicja Krakowska, uzbrojona w kosy, żeby zdobyć baterję rosyjską, i kapitan Nidecki z dwiema kompanjami regimentu 6-go, żeby posilkować kosynierów.

Wydawszy te krótkie a trafne rozkazy, Kościuszko poskocezył poza pagórki do gromady chłopów Krakusów i zawołał: „Zabrać mi chłopcy, te armaty! Bóg i Ojczyzna! Naprzód wiara!“ Ruszyli natychmiast pędem „z krzykiem przerażającym“ nawoływali się wciąż: „Szynku, Maćku, Bartku — a dalej!“ Towarzyszył im konno Kościuszko, zagrzewając słowem i machaniem. Zdebyli naprzód trzy armaty 12 funtowe; potem ścianą uderzyli na grenadierów rosyjskich, w czem dopomógł im pół batalion swymi bagnietami. Wkrótce napelnili trupami rów wielki i długi, wzdłuż lasu ciągnący się. Zabrali jeszcze 5 armat większych i trzy mniejsze.

Z własiwoi sobie skromnością, Kościuszko opowiadał to natarcie następującymi słowy w raporcie swoim do Narodu: „Poszliśmy z frontu naszego z milicją, dniem pierwę z rekruta dymowego do obozu przybyła, z dwiema kompanjami 3-go i z dwiema 6-go regimentu na nieprzyjaciela i nie daliśmy więcej czasu baterjom jego, tylko dwa z kartaczami wyzionąć na nas ognie, b wraz piki, kosy i bagnety złamały piechotę, opanowały armaty i zniosły tę kolumnę tak, że w ucieczce broń i patrontasze rzucał nieprzyjaciel“.

Szło do ataku 320, padło podczas biegu tylko 13 chłopów. Pierwszy skoczył na baterję i czapka swą przykrył zapał armaty Wojtek Bartos, gospodarz ze wsi Rzędowic, poddany starosty Szujskiego. Kościuszko zrobił go za to chorążym, nazwał Wojciechem Głowackim, a gromadę towarzyszyw jego, rekrutów—Kosynierów, zaszczylił tytułem: Regimentu Grenadierów Krakowskich.

Młodzi, ochotnicy w jakie sto koni pu-

ścili się w pogoń za uciekającymi. Zdobyli sztandar, lecz nie więcej dokazać nie mogli, a ponieważ podeszli bez rozkazu, więc otrzymani od Najwyższego Naczelnika naganę za powrotem. Dla dokonania rozsyпки oddzielił Zajączek część swojej konnicy.

Po rozbiu Tormasowa, zwrócił się Kościuszko na lewe skrzydło i atakiem na bagnety złamał szyk kolumny Pustowałowa, której dowódzca poległ, żołnierze zostali wykluci, a ostatnia, 12 armata do stała się w ręce zwycięzców.

General Denisow nie dotarł do Madalińskiego, ostrzeżony wał go tylko z armat, a widząc pierchających huzarów Tormasowa i zamęt w wojsku rosyjskiem—wycofał się bez brania udziału w bitwie.

Bitwa zakończyła się około godziny 8 zupełnym zwycięstwem. Straty swoje obliczył Kościuszko, na 100 zabitych i tyleż rannych, rosyjskie podaje Zajączek zbyli oględnie na 400 poległych. Najważniejszą zdobyczą było 12 armat z zaprzęgami i amunieją.

O zroku wieczornym, gdy już nie pozostało ani jednego oddziału nieprzyjacielskiego na pebojowisku, zgromadzeni dokoła zwycięskiego wodza wojownicy potwrzyli wzniesiony przez niego okrzyk: „Wiwat naród! Wiwat wolność!“ dodając od siebie: „Wiwat Kościuszko! On teęż wzajemnie dał chlubne przed narodem świadectwo „niezmordowanej waleczności“ żołnierza, pogardzie życia ochotników, z młodzieży „pierwszy raz bitwę widzącej“, odznaczeniu się generałowi Zajączkowi i Madalińskiemu, brygadiera Manżetta i majora Łukkiego, a dla upamiętnienia chwalebnej waleczności Krakusów, przywdział ich sukmanę i nosił ją ciągle zamiast mundur.

Pogrzeb Kościuszki.

(Współczesny opis).

W roku zgonu Tadeusza Kościuszki wychodziło w Solurze w Szwajcarii czasopismo, zatytułowane „Solothurnisches Wochenblatt“. W wydanym w dniu pogrzebu Kościuszki numerze 55 teęż pisma znajdujemy na karcie tytułowej domiesienie: „Niema już Kościuszki!“ (Kościuszko ist nich mehr!), a w kronice dwie następujące notatki, dotyczące naszego bohatera:

Doniesienie o agonie. Dnia 15-go października 1817 zmarł w Solurze „excellētissimus, illustrissimus, ac generalissimus dominus“ Tadeusz Kościuszko, ostatni wojenny wódz Republiki Polskiej, a dnia 19-go przy współudziale kapituły i gódeł kościoła głównego, oraz parafii św. Ursusa i Wiktora, wobec całego kleru świeckiego i zakonnego, senatu, sędziów trybunału wyższego i niższego, zarządu miasta Solury i tłumów miejscowej ludności, wdziczonej dla swego dobroczyńcy, w kościele Błogosławionej Dziewicy Maryi pochowany został“.

Pogrzeb. „Dziś, w niedzielę 19 października 1817 roku, o godzinie 8 po południu, zgromadzili się w zakrystji kościoła pojezuckiego: szanowny pan pułkownik artylerji szwajcarskiej, Józef Sury z Bissy, prezes Rady miejskiej i burmistrz miasta Solury, oraz na skutek osobnego zaproszenia: starosta kantonu solurskiego, szanowny Ksawery Zeltner i notariusz z Solury, Ksawery Amieth, jako egzekutor testamentu Jego Ekscełencji generała wojsk polskich, Tadeusza Kościuszki, był w charakterze honorowych świadków uczestniczyć w akcie pogrzebu. Zwłoki zmarłego zostały z trumny drewnianej do metalowej przełożone, a po zalutowaniu jej znow w drewnianej zamknięte, następnie wycięnięto na wieku pieczęć miasta Solury, oraz uwidocznono odcisk pieczęci rodzinnej Zeltnerów i sygnetu zmarłego generała, który to sygnet pozostaje w przechowaniu u egzekutora testamentu, notariusza Amietha, poczem trumna przeniesiono do podziemia kościoła, składając ją pod stopniami ołtarza św. Ignacego. Na akcie pogrzebu złożyli wobec notariusza podpisy: profesor filozofii, Jan Walter, pułkownik armii szwajcarskiej Wiktor Oberlin, obywatele Solury: Bettin i Grimam, Malhomme z Zamościa w Polsce, Wernik z Warszawy i notariusz Kirchhoffner.

Odnośnie do powyższych notatek nadmienić wypada, że niebawem wnieśli Zelnierowie (istniejący do dziś) grobowiec dla zwłok Kościuszki w miejscowości Zuchwyl pod Solurą. Tam spoczywały prochy bohatera aż do dnia przewiezienia ich do Polski.

KARTOFLE.

We wtorek dn. 23 październ. r. b.

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 5. ul. Nadrzeczna 49

IIa. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 10. ul. Warszawska 46

III. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 13. ul. Warszawska 45

IV. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 17. ul. Ogrodowa 22a

V. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 20. ul. Krakowska 35

VI. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 26. ul. Aleja II. 39

VII. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 29. ul. Aleja III. 60

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 38. ul. 7 Kamienie 11

XI. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 24. ul. Bór 21.

W środę dn. 24 październ. r. b.

I. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 2. ul. Kaczorowska

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 6. ul. St. Rynek 15

III. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 14. ul. Krótka 5

V. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 21. ul. Krakowska 62

VI. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 27. Aleja II. 82

VII. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 30. ul. Piękna 17

VIII. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 32. ul. Teatralna 23

IX. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 35. fabr. Peltzerów

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 39. ul. Wieluńska 46

W czwartek dn. 25 październ. r. b.

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 7. ul. Targowa 15

IIa. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 11. ul. Garncarska 60

IV. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 18. ul. Strażacka 5

V. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 22. ul. Ogrodowa 61

VI. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 28. ul. Jasnogórska 18

IX. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 36. ul. Stradomska 14

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 40. ul. Wieluńska 54

XI. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 25. ul. Krakowska 21.

W piątek dn. 26 październ. r. b.

I. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 3. ul. Olsztyńska

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 8. ul. Senatorska 27

IIa. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 12. ul. Strażacka 25

III. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 15. ul. Ogrodowa 13

IV. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 19. ul. Fabryczna 3

VIII. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 33. ul. Zielona 23

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedają
Nr. 41. ul. św. Rocha 56

VII. legitymacje terminowe z całego miasta.

Kartofle wydawane będą, jak dotąd na mocy wykupionych kwitów w fabryce Peltzerów.

Deputacja przestrzega, że praktykowana dotąd dodatkowa sprzedaż dla spóźnionych nadal uskutecznią nie będzie, należy więc bacznie przestrzegać wyznaczonych terminów, gdyż potem żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

Węgiel dla pracowni i warsztatów rzemieślniczych.

Dla osób, zarobkujących w domu t. j. posiadających oddzielne od kuchni i prywatnego mieszkania lokale pracy, warsztaty, pracownie, biura i t. p. na ogrzewanie tychże lokali Deputacja zdecydowała wydać z posiadanych i przybywających ładunków węglowych jednorazowo po 4 korce węgla brunatnego i korzec węgla orzech. z obowiązkiem nabycia całej ilości.

Do zakupu będą uprawnione osoby, które w biurze Centralnym Deputacji Żywnościowej przedstawia poświadczenia właścicieli domów stwierdzone ich podpisem; i podpisem opiekuna, dzielnicowego, że posiadają oddzielne lokale na pracownie, nie będące kuchniami ani lokalami mieszkalnymi.

Sklepy detaliczne

Sklepy detaliczne od dn. 15 Października dla braku światła czynne są tylko do godz. 5-ej po południu.

Sprzedż żelówek.

Powołując się na ogłoszenie podane w dn. 11 | XD eputacja powiadamia, że z przyczyn od niej niezależnych sprzedaż żelówek uległa zwłoce. O terminie rozpoczęcia sprzedaży i warunkach będzie podane w Gońcu.

Zniżenie ceny kartofli.

Od 22. paźdz. r. b. z rozpoczęciem sprzedaży kartofli na kupon A. B. ser. XIX. cena obniża się na

mk. 1.00 za 12 funtów

KAPUSTA.

Po nadejściu dalszych ładunków kapusty sprzedaż odbywać się będzie po ustanowionej cenie

2. m. 50 fen. za 20 funtów

od **Poniedziałku dn. 22. b. m.** w biurach następujących okręgów:

IIa. okręgu.

dla osób kupujących chleb w punkcie sprzedają Nr. 12. ul. Strażacka 25.

IV. okręgu.

dla osób kupujących chleb w punkcie sprzedają Nr. 16. ul. Panny Marii 9.

V. okręgu.

dla osób kupujących chleb w punkcie sprzedają Nr. 21. ul. Krakowska 62.

Do kupna uprawnione są osoby, które przedstawia legitymacje i kupony B. serji II. karty opałowej. Odbiór kapusty — w fabryce Peltzerów. Dalsze ogłoszenia nastąpią w miarę przybywania ładunków.

Cebula.

Od **Poniedziałku d. 22 października r. b.** rozpocznie się w biurach okręgowych sprzedaż cebuli w ilości

poł funta na osobę za 20 fenigów

na kupon karty żywnościowej № 13.

Do kupna uprawnione są osoby, które zgłaszają się do biur okręgowych po zakup

kartofli w **Poniedziałek 22-go i Wtorek 23 października**, według ogłoszenia na kartofle z dnia 19 b. m.

Odbiór towaru w fabryce Peltzerów. Dalsze ogłoszenia będą następować w miarę przybywania ładunków.

Karty opałowe.

Dotychczasowe karty opałowe ser. II. nie będą ważne do kupna materiałów opałowych i wydane zostaną nowe, o czym nastąpi ogłoszenie.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA
w Częstochowie.

Licytacja przymusowa.

We wtorek dnia 23. października 1917. o godzinie 10 przed południem w lokalu Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej na Rakowie będzie licytowana kasa ogniortwała (szafka) dającym więcej publicznie za natychmiastową gotówką zapłatą.

Naczelnik powiatu.

Ugłoszenie.

dotyczące

przymusowego szczepienia ospy.

Z dotychczasowego wyniku szczepień publicznych przeciw ospie, jak również szczepień prywatnych, wykonanych przez lekarzy w Częstochowie, można wnioskować, że część mieszkańców tutejszych nie poddała się dotychczas przepisaniemu szczepieniu przymusowemu.

Podaje się do publicznej wiadomości, że w poniedziałek dn. 22. Października r. b. i w wtorek dn. 23. Października r. b. od godz. 10-ej rano do 12-ej w południe i od godz. 2-ej do 4-ej po południu w lokalu przy ul. Szkolnej Nr. 10. na parterze (wejście z ulicy) odbywać się będzie

bezpłatnie szczepienie ospy

osobom, które nie dopełniły dotychczas tej powinności, względnie nie przeprowadziły przepisanej adnotacji o szczepieniu ospy w paszportach swoich, względnie paszportach rodzinnych. Osobom, nie posiadającym po skończeniu wyżej wymienionych terminów szczepienia, w paszportach swoich względnie paszportach rodzinnych przepisanej adnotacji o szczepieniu ospy, wstrzymane zostanie wydawanie kart chlebowych i innej żywności.

Deputacja Żywnościowa sprawdzić będzie przy rozdawnictwie serji XX wszystkie paszporty, czy posiadają zaświadczenia o szczepieniu ospy. Od szczepienia zwolnione są tylko dzieci urodzone po 31. Miercu 1917 r. i osoby, posiadające pisemne zaświadczenie lekarza, że szczepienie przedstawia niebezpieczeństwo dla ich życia lub zdrowia.

Częstochowa d. 19 Października 1917 r.

FISCHER

Naczelnik Powiatu.

Dr. K. Okuszkó

Przyjmuje od 1 Sierpnia
w godz. p. p. 4-6-ej
choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 16-11 piętro,
Częstochowa.

Poszukuje się dezynfektora do szpitala przy ulicy Jasnej, kawalera. Bliższych szczegółów zasięgnąć można u U-ra Końcewskiego w tymże szpitalu. 0259-

Marchewie dobra jadalna do sprzedania w pańszarni obok parku. 963-

Przyjmuję do mielenia tatarską i kaszę jaglaną. Zielna 8. Aton Preis. 963-

Chleb, stół, krzesła, szafy, oraz fortepiano tanio sprzedaje ulica P. M. № 12. 966-

Zginął pies rasy wilczej 3 mies. szerzej zotta, litery na obrozy W. R. Uprasza się łaskawego znalazcę o odprowadzenie za nagrodą Parkika № 48. 965-

Lekcji Angielskiego udzielam praktyczną i łatwą metodą. Wyższa londyńska. Wład. ul. P. Marj 48. mieszk. p. Szypiel. 966-

Hilary Jarecki Częstochowa Kościuszki 19 dostarcza wszelkie artykuły elektrotechniczne i techniczne po niskich cenach. Urządzenia instalacji elektrycznych.

Zgubiono paszport niemiecki wydany na nazwisko Feliksa Ledwońa. 967-

Teatr „PARYSKI” Program od Soboty 20 Października r. b. i dni następnych.

Sensacja!

Sensacja!

Doktor Maksimow

Realistyczny dramat z życia rosyjskiego w 8-miu częściach (2 serje razem). Osnuty na tle głośnego dzieła zakazanego przez cenzurę rosyjską. W rolach głównych.

Włodzimierz Maksimow. i **K. Preobrażenska.**
 Artysta teatru Stanislawskiego w Moskwie. Artystka Teatru Cesarskiego w Petersburgu.

Rzecz dzieje się w Moskwie i Heidelbergu.

Ze względu na długość obrazu Sz. Publiczność proszona jest o punktualne przybycie. Początek seansów w Niedziele i święta o g. 3, 5, 7 i 9 m. 15 w Soboty o godz. 3 30, 5 30, 7 30, i 9 15 w dni powszednie o godz. 5, 7 i 9 m 15

Kasa otwarta od godziny 2-ej po południu.

Pomimo wielkich kosztów dzierżawy obrazu ceny miejsc nie podwyższone.

Orkiestra Koncertowa pod dyr. p. M. Szulca. — Bufet cukierniczy przy teatrze. — Szczegóły w programach i afiszach.
Dla dzieci wejście wbronione.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 21 do środy 24 Października.

Werner Kraft albo

TRAGEDJA WYNAŁAZCY

Dramat w 5-ciu aktach. W roli głównej głośna artystka **Sybilla Smołowa.**

Uwaga: Akcja dramatu odbywa się w nowoczesnej fabryce zapalek.

Nad programi **Nowość aktualna!**

Uroczystości Kościuszkowskie w Warszawie.

(Aktualne zdjęcie z natury.)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aloizego Salzberga.**
 Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

ZAWIADOMIENIE.

Salon gorsetów „HYGIENA”

Częstochowa, ul. Panny Marji 29.

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, iż po powrocie z Wiednia posiada najnowsze modele na sezon zimowy, oraz wielki wybór gotowych gorsetów, pasów, biusthalterów satynowych, trykotowych i gumowych
gotowe gorsety od 15 Mk.

T-wo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

„CZĘSTOCHÓWKA”

podaje do wiadomości P. P. Członków i osób zainteresowanych, że biuro i kasa T-wa przeniesione zostały do nowego lokalu ul. Panny Marji № 67. 0251—

W niedzielę dn. 21 października r. b.

w Sali teatru
„LUDOWEGO”
 ul. Krakowska 13.
 na żądanie publiczności
 po raz ostatni

GROM
Maciejowicki
 Obrazek z życia wielkiego bohatera Tadeusza Kościuszki.

Pałto męskie z karakulowym kołnierzem i szapką do sprzedania Jasnogórska 40. 961—

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski
 ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6
 Ceny przedwojenne.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski
 w CZĘSTOCHOWIE
 ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
 Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
 Panie od 12—1 po południu. 807—

Sprzedam dom na Ostatnim Groszu. Parter S i sala 10—22 l., i pokój z kuchnią. Sutereny sklepione, facjaty, Szopa 15—20 l. b. dobrze zbudowany odpowiedni na warsztat, fabryczkę lub składy ul. Ogrodowa 47 m. 2. Częstoch. 955—

Księgarnia Gebethnera i Wolffa w Warszawie poleca dzieła pedagogiczne **Reussnera** do bardzo przedkłej i najłatwiejszej nauki **Języków Obcych w Szkole i Domu bezpłatnie**, bo bez nauczyciela z objaśnieniem wymowy i kluczem pod t.

SAMOUCEK:
Polsko - Niemiecki kurs wstępny (Elementarz) po fen. 15, 40, 80, m 1.50; —kurs I-szy mk. 3; — kurs II-gi m. 5; — **Rusko-Niemiecki** po f. 15, 40, 80, mk 1.50, 5.50. **Polsko - Francuski** kurs I-szy m. 3; kurs II-gi m. 8; — **Polsko-Angielski** kurs I-y m. 2; —kurs II-gi m. 3; — **Polsko-Ruski** po fen. 15, 40, 80, mk. 1.50, 3.50 0255—

Zgubiono broszkę koralową oprawioną w złoto Uprasa się łaskawego znalazcę o swrot za nagrodą Szkolna Nr. 7 Pleskacyńska 960—

Zgubiono kwit lombardu kasy Poż. Oszo. № 29059. 958—

Wynajmę umeblowanie salonowe. Oferty z wyszczególnieniem i ceną w redakcji Gońca pod L. K.

Poszukuje się lokalu 4—5 pokoi kuchnia oświetlenie elektryczne. Oferty ul. P. Marji 56 Inspekcja Szkolna. 944—

Najtaniej i najgruntowniej można się przygotować do wszelkich egzaminów na kompletach. Wykładają specjaliści naukowcy szkół średnich zapisywać się można codziennie od 2—6 po poł. Teatralna 22. P. orszak wykładów 1 Października o godz. 3 p. p. 0248—

Do sprzedania dom po restauracji 2 morgi ogrodu z zabudowaniami gospodarczymi w cenie 16,000 Rudniki Wielujskie Zargbki 942—

Nowo utworzony chrześcijański skład. kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do szywa i t. p. ul. Panny Marji Nr. 73 obok parku przyjmuję w komisja.—

Sprzedaję po cenach hurtowych powidel marmelad owocowych i borówek konserw marynat, owoców suszonych i świątecz. Wysyłam na żądanie każdą ilość po otrzymaniu zadatku, resztę dopłaca się przy odbiorze towaru. Mieczysław Waśkowski. Wielu, ul. Gaszyńska, dom p. Buchacińskiego. 938—

Garantur mebli salonowych w dobrym stanie do sprzedania Ost. Grosz dom Ułjanckiego № 29 Pasternakowa. 950—

Dom solidnie zbudowany z cegły składający się z 6-ciu pokoi, przedpokojem pralni 4 komórek muryowanych oraz ogrodu jowowego oddam w procentie odpożyczonych 7000 rb. na 1 numer hipoteki Wiad. w „Goncu” 962—

Potrzebny stróż Wiad. w „Gońcu”

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
 ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
 przyjmuje codziennie
 od 9—1 i od 3—7 wliczonym
 Ceny bardzo przystępne.

KALENDARZE

na 1918 r. nadeszły: ścienne terminowe, kieszonkowe, biurowe, książkowe **Prumerytaty** pism krajowych i zagranicznych z odnośnieniem do domów. **Ogłoszenia** do pism krajowych i zagranicznych Teatralna № 11 róg ul. P. Marji